MEMÒRIA 2017

Er *Institut d'Estudis Aranesi-Acadèmia aranesa dera lengua occitana* siguec creat pera Generalitat de Catalonha d'acòrd damb eth Conselh Generau d'Aran en gèr de 2014.

Eth regim d'oficialitat d'aguesta lengua en Catalonha ei desvolopat pera *Lei 35/2010, d'1 d'octobre, der occitan,aranés en Aran*, era quau prevé er establiment d'ua autoritat academica entara lengua. En aguest sentit, er article 4.3 dispòse qu'er *Institut d'Estudis Aranesi-Acadèmia aranesa dera lengua occitana* a d'èster independent des administracions publiques, a d'assolir pleament eth caractèr academic que li correspon e a d'auer era autoritat lingüistica entà fixar es convencionalismes d'emplec der aranés d'acòrd damb era consideracion de varietat lingüistica deth tronc occitan comun. Atau madeish, a d'auer era autoritat entar assessorament que, en matèria de lengua, li sigue sollicitat.

D'acòrd, damb eth Decrèt 12/2014, s'otòrgue ar Institut d'Estudis Aranesi eth caractèr d'Acadèmia e ei ua **corporación de dret public independent des administracions publiques**. Era *Lei 1/2015 de 5 de hereuèr deth Regim especiau d'Aran*, en article 46 reitère que "er *Institut d'Estudis Aranesi - Acadèmia Aranesa dera Lengua Occitana* ei ua corporacion de dret public independenta des administracions publiques, de caractèr academic e damb personalitat juridica pròpria".

Er objecte der Institut d'Estudis Aranesi ei era nauta investigacion e er estudi der aranés, e er establiment des critèris de normativa d'acòrd damb es principis dera *Gramatica occitana* de Loís Alibèrt e es *Normes ortogràfiques der aranés*, com a part integranta der espaci lingüistic e culturau occitan. Era *Acadèmia aranesa dera lengua occitana* a de collaborar, de conformitat damb aguesti madeishi principis, damb entitats academiques de recerca o culturaus reconeishudes pes institucions publiques der espaci occitan en establiment dera normativa lingüística de referència entath conjunt dera lengua occitana.

Com a autoritat lingüística, er Institut d'Estudis Aranesi ei era maxima institucion encargada d'establir e actualitzar era normativa lingüistica der aranés. Era *Acadèmia aranesa dera lengua occitana* ei era autoritat entar assessorament que, en matèria de lengua occitana, aranés a l'Aran, li sigue sollicitat pes administracion publiques e es organismes que en depenen, e tanben pes centres d'ensenhament públics e privats e pes mieis de comunicacion de titularitat publica, d'acòrd damb er article 4 dera *Lei 35/2010, d'1 d'octobre, der occitan, aranés en Aran*.

Ath costat des objectius de reconèisher, estudiar, protegir e promòir er occitan, en toti es encastres e sectors, era Lei prevé era volentat de collaborar en emparament dera unitat dera lengua occitana.

Per aguest motiu se prenen coma referéncia entara sua accion es principis dera norma de Loís Alibèrt exposats ena *Gramatica occitana*, publicada en Catalonha eth 1935 e reeditada per Institut d'Estudis Catalans en 2000, que son tanben era base des *Normes ortografiques der aranés*, aprovades pera Generalitat de Catalonha eth 1983 e posteriorment actualizades e aprovades peth Conselh Generau d'Aran eth 5 d'octobre de 1999.

MEMÒRIA 2017

Era sedença administrativa der IEA-AALO, plaçada en Avenguda Garona 17 de Vielha, ei eth lòc de referéncia basica. Eth sòn emplec ei destinat a:

1.- Facilitar es amassades de trebalh des diuèrses comissions e des organs de govèrn dera Acadèmia.

2.- Èi centre d'informacion entara poblacion en generau. Ei eth lòc des deth que se promò era autoritat lingüistica que se li a otorgat ara Acadèmia.

3.- Ei lòc de documentacion des deth que poder accedir as òbres e documents basics de consulta en trebalh lingüistic. Aguest centre de documentación servís, fondamentaument, entàs Membres dera Acadèmia, mès tanben ei dubèrt as estudiosi en generau. Pendent er an 2017 eth centre de documentacion s'a dotat d'ua milhora informatica, damb era adquisiciodn de diuèrsi ordenadors, adequats entàs foncions de consulta, d'archiu, d'ordenacion e d'investigacion.

4.- Ei aula d'estudi e de difusion en corsi e conferéncies des qüestions vinculades ath trebalh dera Acadèmia. Pendent er an 2017 s'an realizat diuèrses amassades damb grops de trabalh, de collaboradors,...

S'a anat milhorant era sedença, damb es servicis e infraestructura de besonh entà poder complir es objectius que s'an senhalat. Tanben se complemente damb eth besonh d'auer ua preséncia activa enes hilats sociaus e ua imatge corporativa adequada. Eth desvolopament deth trebalh que li ei pròpri, era definicion lingüistica e era investigacion, son en centre dera sua accion.

Ua sedença, damb ua dotacion basica d'atencion ciutadana e de documentacion ei fondamentau entà dar ara Acadèmia eth posicionament sociau de besonh. S'a milhorat era infraestructura dera sedença e s'an aquerit es òbres escrites de besonh entà completar adequadament eth centre de documentacion

Era normalizacion sociau dera existéncia dera Acadèmia ei un des sòns eishi de trabalh. Ena basa de tot aguest desvolopament i a era estructuracion dera elaboracion d'un diccionari de concèptes en aranés, de vocabularis tematics especializats, d'ua gramatica basica der occitan estandard, der estudi dera toponimia, dera milhora dera gramatica der

aranés, deth recuelh dera literatura orau, elaboracion deth corpus textuau,. Toti aguesti encastres de trabalh s’an iniciat pendent er an 2017 e son en procés

Concretament, en 2017:

1.- S’a consolidat era sedença administrativa der IEA-AALO: S’an realizat contractes des servicis administratius entà milhorar era atencion as ciutadans, organizacion administrativa dera Acadèmia, manteniment dera sua estructura, seguiment des programes e actuacions dera Acadèmia ....

2.- S’a completat era infraestructura: Er an 2016 permetec era dotacion d'un ordenador adequat entara consulta documentau. Pendent eth 2017 s’a facilitat era dotacion d'ordenadors auxiliars, mès simples, que permeten eth trabalh des membres enes amassades. Ena dinamica pròpria e ena intèrna der IEA-AALO se realizen diuèrses amasades publiques e de trebalh. Es amassades entre es membres seguissen ua periodicitat practicament setmanau. Pendent eth 2017 s’an generalizat era compensacion economica des amassades professionaus des membres, Tanben s’a generalizat era compensacion des encargues de trabalh professionau lingüsistic, correccion, elaboracions de documenst,… as membres e non membres dera Acadèmia.

3.- Completar era basa de documentacion: er an 2016 permetec er inici d'ua bibliotèca basica, damb era adquisicion de quauqu'un d'aqueri libres e documents que son de besonh entà ua complèta consulta lingüistica en occitan. Ena volentat d'encaminar er *Institut d'Estudis aranesi-Acadèmia aranesa dera lengua occitana* entà èster un centre de referéncia entar estudi dera lengua occitana, en 2017 s’a completat era adquisicion d'aqueres òbres de tot er espaci lingüistic, importantes entara consulta e presa de decisions.

4.- Articulacion e milhora dera difusion e preséncia publica der IEA-AALO.
Cau hèr difusion der IEA-AALO entre es institucions catalanes e europèes ena finalitat de consolidar era institucion. Conven elaborar ua campanha hèta per professionaus. Articulacion e milhora dera imatge institucional e dera difusion enes hilats sociaus. Adequacion dera web, accés a facebook, twiter,... Ei era forma de hèr presenta sociaument ua institucion coma era *Acadèmia aranesa dera lengua occitana.* Pendent eth 2016 s'inicèc aguest procés en tot auer-se artenhut uns resultats fòrça complèts, presencia en twiter, en facebook,... mès de 35.000 consultes d'alavetz ençà,… 2017 a estat ua consolidacion en aguest encastre. Entà completar era difusion dera imatge dera Acadèmia auem publicat ua agenda de 2018, de distribucion limitada, damb motius referits ar occitan e ara Acadèmia.
Tanben s’a hèt es gessudes possibles entà hèr presenta era Acadèmia en panorama des Acadèmies deth nòste contèxte. Se en 2016 se he'c era presentacion e manteniment de contacte damb er Institut d'Estudis Catalans, e era Esukaltzaindia, eth 2017 a estat er an deth contacte damb era Real Academia Española e damb era Academia Valenciana de la llengua. Eth besonh d'ua preséncia amplia dera Acadèmia s'a vist consolidat pera preséncia en Seminaris (CELROM), Collòquis (Collòqui internacional de Terminologia de Rabat), entrèga de prèmis, conferéncies (Trobada de Felibres en París, conferéncia en Nimes, en Barcelona,...), debats,... Era preséncia dera Acadèmia coma referent lingüistic der occitan ei encaminada e calerà consolidar e incrementar aguestes intervencions e participacions. A mès eth contacte estret damb diuèrsi departaments e estructures dera Generalitat s'a incrementat e ei en via de milhorar e de hèr-se mès gran. S'a format part

deth Conselh Assessor dera Conselheria de Cultura dera Generalitat, s'a participat enes amassades deth Conselh Interacadèmic de Catalonha, relacions damb es Universitats, ...
Es pressupòsti dera Generalitat de 2017 an incorporat era degravacion en IRPF per donacions ar IEA-AALO. S'a iniciat era difusion d'aguesta inciativa ena intencion de captar subvencions e ena finalitat de difóner era existéncia der IEA-AALO .

5.- E coma darrèra, era que correspon as finalitats mès pròpries der IEA-AALO: er exercici der estudi e dera autoritat lingüistica. Actuaument er IEA-AALO està trebalhant en diuèrsi encastres, mès basicament enes qüestions de lexic dera varietat aranesa dera lengua occitana. En aguesta línia auem realizat un diccionari basic, participat, que serà completat enes ans que bien per un diccionari escolar e que serà era basa d'un diccionari generau mès complèt. Parallelament auem iniciat era confeccion de vocabularis de tèrmes especializats naui e era correccion de vocabularis que ja existien.
Pendent eth 2017 auem publicat eth Vocabulari dera Tecnologia.
Entà completar es publicacions de 2017, auem editat ua naua colleccion que se some as tres existentes (Normativa aranesa, normativa estandard, divulgacion), de "modèls de lengua" que permet presentar ua lengua divèrsa e jnon pas univòca. En 2017 s'an publicat dus libres d'aguesta colleccion (Sang Nòble e Sang deth Pòble de Mossen Condò, e Eth Mercadèr de Venècia de Shakespeare traduïda per Antoni Nogués)
Era Seccion estandar der IEA-AALO està trebalhant sus era Gramatica basica der occitan estandard, e era Seccion aranesa auance ena definicion des vèrbs en aranés, ena elaboracion d'un diccionari ortografic, ena elaboracion deth corpus textuau, inici de trabalhs de toponimia, elaboracion de vocabularis, recuelh de literatura orau...

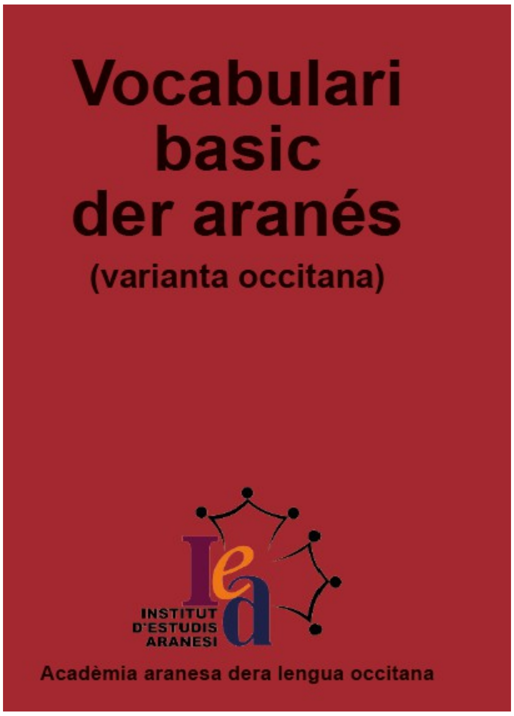

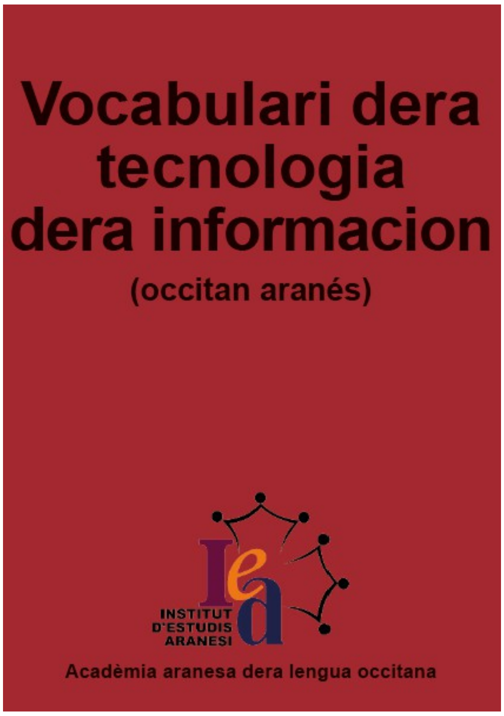

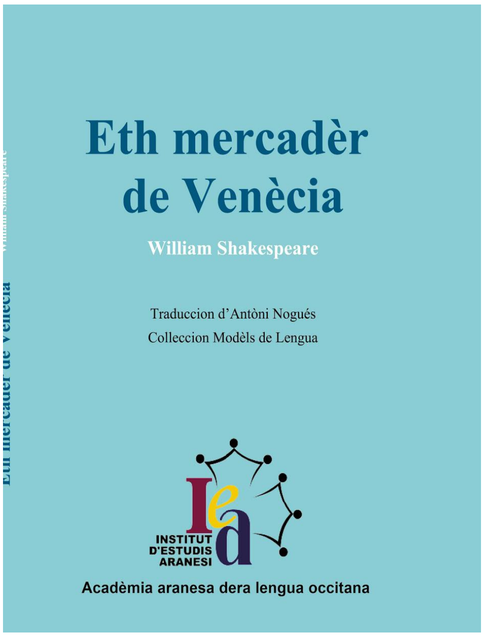

JOAN COROMINES
e er aranés

INSTITUT
D'ESTUDIS
ARANESI
Acadèmia aranesa dera lengua occitana

A continuacion reproduïm es actuacions der an 2017 de forma cronologica

07/01/16	Presentacion des publicacions ath Sindic, ara premsa e a politica Linguistica
08/01/16	Corrèu a Culleres-Ester Franquesa-Jordi Cabré
04/01/17	Amassada Estandard 2017
18/01/17	Amassada damb Dario Villanueva, President RAE, Jèp e Sans
20/01/17	Conselh de Cultura deth Conselhèr Vila en Lhèida
24/01/17	Amassada damb Higini Clotas de Fundació La Caixa
07/02/17	Presentacion des darrères produccions ath Sindic d'Arana e ath Vicesindic
17/02/17	Participacion en Conselh de Politica Lingüistica entà presentar es accions d'un an
07/03/17	Conselh Permanent
11/03/17	Amassada damb Laura Halpern dera Fundacion Jesús Serra e damb Toñin Vidal e Jèp de Montoya.
14/03/17	Interacademic en IEC Es aliments
14/03/17	Rabella deth IEC. ES toponims
14/03/17	Presentacion dera Acadèmia e materials ena classa d'aranes de Barcelona
15/03/17	Aleix Villatoro, Secretari Generau d'Exteriors
15/03/17	Joan Valles e Teresa Garnatje UB Farmacia
04/04/17	Conferéncia a Institut de Blanes en Vilagaròs
27/04/17	Assistir ara p`resentacion libre estil de Jornalet
28/04/17	Entrevista damb rector dera UB
05/05/17	Entrevista damb eth rector dera UdL
05/05/17	Visita dera Directora Generau de Politica Lingüistica ara Academia
05/05/17	Entrega deth Prèmi Robert Lafont en Aran
18/05/17	Debat ena Acadèmia sus Plurilingüisme en Aran damb Aran TV, damb participacion de Jusèp Loís Sans
26/05/17	Recepcion peth President dera Acadèmia Valenciana de la Llengua, Sr. Ramon Ferrer, e peth Plen dera Acadèmia Valenciana
26/05/17	Conferéncia ena Universitat de València sus “Er encaish der aranés en estándard der occitan”
02/06/17	Acompanhar Conselh ena inauguracion der autobús enquia Sant Gaudenç
03/06/17	Participar en felibrejada en Banhères de Bigora ena que Jèpd e Montoya hè ua conferéncia sus era Escola deras Pireneas
07/06/17	Compareisheça en Parlament de Catalonha, Sans, Angelina, Ròsa, Jèp, Maria Elvira
10/06/17	Conferéncia en Sceaux (Paris) sus es relacions occitanocatalanes
3-7-2017 e 4-7-2017	Amassada deth Comité Scientific dera CTP en Jaca
07/07/17	Taula Redona Mieis de Comunicacion
08/07/17	Plen der IEA-AALO. Amassades de Seccions
19/07/17	Conferéncia ena Universitat Occitana d'estiu NIMES
26/07/17	Entrevista de Jèp de Montoya damb era professora Angels Massip

	dera Universitat de Barcelona Entrevista de Jusèp Loís Sans e Jèp de Montoya damb era Direccion der Institut Cartografic de Catalonha.
15/08/17	Plaçament dera Placa a Joan Coromines en Vilamòs. Oferiment e presentacion de triptic elaborat pera Acadèmia.
15/08/17	Recepcion deth Sr. Ramon Sistac, Secretari dera Seccion Filologica deth IEC, ena Acadèmia
31/08/17	Recepcion der Aunorable Sr. Lluís Puig, Conselhèr dera Generalitat, ena Acadèmia. Ei acompanhat peth Sindic d'Aran e pera Directora Generau de Politica Lingüistica, e peth Director Generau de Patrimòni dera Generalitat
11-09-17	Participacion enes Actes der 11 de seteme en IEC, en Barcelona.
16/10/17	Amassada de Jusèp Loís Sansen relacions Exteriors dera Generalitat-Estratègia Pirenenca. Comunitat de Trabalh des Pirenèus
25-10-17	Entrèga deth Manifest deth IEA-AALO as membres deth Govèrn dera Generalitat
03/11/17	Amassada dera Seccion Aranesa
17/11/17	Amassada Collaboradoirs deth Diccionari. Presentacion deth brolhon deth Diccionari escolar.
02/12/17	Amassada dera Seccion estandard en Tolosa.
13 e 14 12-17	Participacion en Collòqui internacionau de Terminologia en Rabat.